

Zelo človeški, zelo božji (7) – Naše delo, božji kvas

V tem članku bomo odkrili nekatere z delom povezane kreposti, skrite v neki prispodobi, ki jo je uporabil Jezus, v liku žene, ki peče kruh za veliko ljudi. Izziv je v tem, da svoja vsakodnevna opravila spremenimo v ljubezen do ljudi okoli nas.

4. Nov. 2024

Delo, s svojimi predmeti in rutinami, je morda bila resničnost, ki so jo tisti, ki so poslušali Jezusa, najbolje poznali. Zato se delo v njegovem oznanjevanju pojavlja tako pogosto in z različnih zornih kotov. Tu je sejalec, ki seje seme na polju, trgovec, ki išče dragocene bisere, ribič, ki meče mrežo v morje ... Nekega dne – da bi pojasnil nekaj tako pomembnega, kot je način, kako Bog deluje v svetu – se Jezus osredotoči na eno najstarejših opravil: na peko kruha. »Čému naj primerjam božje kraljestvo? Podobno je kvasu, ki ga je vzela žena in ga umesila v tri merice moke, dokler se ni vse prekvasilo« (Lk 13,20). Tako se božje kraljestvo uresničuje v zgodovini: prav tam, kjer se nahajamo, v ritmu našega vsakodnevnega dela, ki je kakor kvas, ki se združi z božjim delom in od znotraj preoblikuje svet. Kot bo Jezus dejal ob neki drugi priložnosti: »Moj Oče dela do zdaj in tudi jaz delam« (Jn 5,17).

S podobo žene, ki prekvasi moko, podeli Gospod ogromno dostojanstvo nekemu opravilu, ki je tako običajno, da bi se lahko zdelo skoraj neumestno. Gospodovi poslušalci so si morda predstavljali, da bi bilo za opis nečesa tako pomembnega, kot je uresničevanje božjega kraljestva, primerneje razmišljati o delu kakega plemiča takratne dobe ali tistih, ki so se bolj neposredno ukvarjali z verskimi zadevami. Vendar je Jezus sam, kot Sin Najvišjega, opravljal preprosto, ročno delo. Tako se je, namesto da bi omenjal položaje s političnim vplivom, gospodarsko učinkovitostjo ali družbenim ugledom, raje ozrl na trud tistih skritih oseb, ki vstajajo navsezgodaj, prej kot drugi, zato da pravočasno priskrbijo tisti kruh za prvi jutranji obrok, ki navadno ostane zares svež le nekaj ur.

Tri merice moke

Ko Jezus opisuje ta prizor žene, ki mesi testo, omeni zelo pomenljivo podrobnost: količino moke. V takratnem judovskem svetu so tri »mere« moke pomenile približno dvaindvajset litrov testa, iz česar je bilo mogoče pripraviti dovolj kruha za sto ljudi. Tolikšna količina moke nakazuje, da ta žena ni delala samo za lastno družino, tudi če bi bila še tako številčna. Zdi se, da je njeno delo bolj usmerjeno v potrebe skupnosti. Zato si lahko predstavljamo, kako se med delom njeno srce in misli obračajo k vsem, ki bodo uživali ta kruh in se ga veselili. To se namreč dogaja pri vsakem delu: naša opravila nas postavljajo v odnos z drugimi, na mesto, s katerega prispevamo k dobrobiti drugih. Zares: »Največje radosti življenja se porajajo, ko lahko osrečimo druge, v predokusu nebes. Spomnimo se na posrečen prizor iz filma 'Babettino kosilo', kjer velikodušna kuharica prejme

hvaležen objem in pohvalo: 'Kako zelo boš razveselila angele!'

Dobrodejno in poživljajoče veselje je v drugih vzbuditi zadovoljstvo in jih gledati, kako uživajo.«^[1]

Toliko kruha za toliko ljudi gotovo zahteva veliko časa in truda. Toda ta žena se sooči z izzivom ter vztraja pri svojem delu, »dokler se ni vse prekvasilo« (Lk 13,20). Da bi dokončali začeto nalogo, da bi jo dokončali dobro, je potrebna srčnost, zbranost, vztrajnost, točnost ... Da bi mogli delati kot ta žena, je treba premagati lenobo, ki je običajno »prva fronta, na kateri se moramo boriti«.^[2] Glede tega vemo, da je sveti Pavel brez oklevanja grajal brezdelje, ki je prodrlo med prve kristjane v Tesaloniki. Nekateri med njimi so mislili, da se bo vsak čas zgodil Gospodov drugi prihod, in so si govorili, da delati pač nima več smisla. Ko je torej Pavel ugotovil, da »živijo neredno, da nič ne delajo,

ampak begajo sem ter tja«, jim reče: »Kdor noče delati, naj tudi ne jé« (2 Tes 3,10-11).

Prelat Opus Dei, nam govori o potencialu dela, tudi tistega, ki nam je nekoliko težje, če v njem najdemo prostor za ljubezen in svobodo: z veseljem lahko »izpolnjujemo tudi dolžnosti, ki se nam morda zdijo neprijetne. Kot pravi sv. Jožefmarija, 'ni dopustno misliti, da je mogoče z veseljem opravljati samo tisto delo, ki nam je všeč'. Z veseljem – ne brezvoljno – lahko storimo tisto, kar je težko, kar nam ni všeč, če to opravimo iz ljubezni in z ljubeznijo, in zatorej svobodno.«^[3] To velja celo za težave, povezane z osebnimi okoliščinami, kot so brezposelnost ali bolezen, pešanje moči z leti, napetost ali negotovost v določeni panogi itd. Sveti Jožefmarija, ki se je zavedal, kako pogoste so tovrstne situacije, je s čutom za realno življenje dejal, da »bolezen in starost, ko nastopita,

postaneta poklicno delo. In tako iskanje svetosti ni prekinjeno, skladno z duhom Opus Dei, ki se kakor vrata na tečaje opira na poklicno delo«. ^[4]

Ko je vmes ljubezen

Veliko je razlogov, ki nas lahko spodbudijo k vztrajanju pri nekem poštenem opravilu: odgovornost, da poskrbimo za osebe, odvisne od nas, želja po služenju drugim, hrepenenje po ustvarjanju nečesa novega itd. Vendar pa lahko dober namen postopoma privzame tudi različne oblike samoljubja, kot so stremljenje po priznanju ali težnja po izstopanju in bahanju pred drugimi. Spet drugič nas lahko obide skušnjava, da bi delali preveč: to je prefinjen odklon, ki se pogosto skriva za videzom kreposti. Perfekcionizem in deloholizem spadata med tovrstne pojave nereda. Kar je bilo sprva prizadevanje, da bi stvari opravili

dobro in učinkovito, se lahko sprevrže v to, kar je sveti Jožefmarija imenoval *profesionalitis*:^[5] pretirano posvečanje delu, ki nam odvzame skoraj ves čas, namenjen drugim.

»Vaše delo,« je nekoč zapisal, »mora biti odgovorno, popolno, kolikor more biti popolno neko človeško opravilo: z ljubeznijo do Boga, vendar upoštevajoč, da je najboljši marsikdaj sovražnik dobrega. Delajte stvari dobro, brez manije ali obsedenosti, vendar jih dokončajte, tako da vedno položite poslednji kamen in skrbite za detajle.«^[6]

Problem, ki ga predstavlja *profesionalitis*, ni toliko v načinu dela, temveč v teži, ki jo nekdo pripisuje delu v svojem življenju. Tudi za duševno in telesno zdravje je zelo dobro imeti pred očmi dejstvo, da je delo usmerjeno k nekemu višjemu poslanstvu in da šele to poslanstvo daje smisel življenju božjega sina ali hčere. Razumnost

nam bo pomagala, da bomo svoje delo tukaj in zdaj vključili v obzorje, ki daleč presega službeno dejavnost samo. Obzorje, ki ga ne sestavljajo cilji ali roki, temveč osebe: najprej Bog, ki pričakuje tiste trenutke, ko posebej negujemo naš odnos do njega, zatem pa – tudi tam nas čaka Gospod – ljudje okoli nas, ki potrebujejo naš čas, našo naklonjenost, našo pozornost.

Podoba žene, ki gnete testo za kruh, nam pred oči postavlja najboljši razlog za delo. Ona svoje opravilo spreminja v dar, v blagoslov: poleg kruha ta žena daje tudi ljubezen, kajti ko nekoga obdarujemo, »mu najprej dajemo ljubezen, s katero mu želimo vse dobro«. ^[7] Žena ne ostane zgolj pri tem, da bližnjemu daje, kar mu pripada, kajti ko je vmes ljubezen, človek *da samega sebe*. Zato je sveti Jožefmarija dejal, da se človek ne sme »omejiti na to, da dela stvari, da izdeluje predmete. Delo se

rodi iz ljubezni, izraža ljubezen, se usmerja k ljubezni.«^[8] Ko nekdo dela za nas na tak način, nas vodi k ljubezni, saj nas uvaja v logiko daru: ena ljubezen rodi drugo, tako kot en nasmeh rodi drugega, pri čemer spreminja vsako srce posebej. Ljubezen te žene, izraz božje ljubezni, je živi kvas, ki kot božji dar preoblikuje tiste, ki prejmejo ta kruh, pripravljen z njenimi rokami.

Ves svet je za nas oltar

Omemba treh meric moke pa vsebuje še en pomen, ki ga je mogoče razumeti na podlagi predhodnih svetopisemskih besedil: gre za isto mero, ki jo Abraham in Sara izročita v čast trem skrivnostnim možem, ki ju obiščejo Mamrejevih hrastih (prim. 1 Mz 18,6), in to je tudi mera, ki jo Gideón nameni za daritev, ki jo Gospod sežge z angelskim ognjem (prim. Sod 6,19-21). Morda je kakemu Judu, ki je poslušal Jezusa, že sama

omemba meric moke priklicala v spomin ta sveta dejanja (četudi so bile daritve običajno pripravljene brez kvasa). Zdi se, da nas želi Gospod s tem namigom spomniti, da je delo te žene daritev Bogu, tako kot je lahko tudi naše, ko ga združimo s sveto mašo. Na ta način spremenimo človeško, naše delovne ure, v nekaj svetega. In takrat se uresniči nekaj čudovitega, in sicer dejstvo, da je »ves svet [...] za nas oltar«. ^[9]

Sveti Jožefmarija nas je spodbujal, naj postane evharistija »središče našega notranjega življenja, tako da bomo znali biti s Kristusom, mu delali družbo ves dan in bili tesno združeni z njegovo daritvijo: vse naše delo ima ta pomen. In zato bomo čez dan Gospodu ponavljali, da se po Njem, z Njim in v Njem darujemo Bogu Očetu ter se v imenu vseh ljudi pridružujemo vsem njegovim namenom. Če bomo tako živeli, bo ves naš dan sveta maša.« ^[10]

Podoba te žene z rokami v moki morda izvira iz Jezusovega otroštva. Kdo ve? Mogoče je bila to celo njegova mati, sveta Marija, ki je tako pogosto pekla kruh. Predstavljamo si jo, kako je zbrana pri svojem delu in stori, kar je v njeni moči, da bi stekel naravni proces prekvašenja.

Podobno kot pri našem delu: ko ga opravljamo s pogledom, uprtim v Boga, mu pustimo, da naš trud s svojim božanskim kvasom uporabi za širjenje svojega kraljestva. Takšno obzorje je dal videti svetemu Jožefmariju: »Že sedaj zrem, kako skozi stoletja moji otroci [...] delujejo strokovno, z modrostjo umetnika, s srečnostjo pesnika, z gotovostjo učitelja in s skromnostjo, ki je bolj prepričljiva od zgovornosti, ter si – v iskanju krščanske popolnosti v svojem poklicu in stanu sredi sveta – prizadevajo za dobro vsega človeštva.«^[11]

[1] Frančišek, apost. spod. *Amoris Laetitia*, št. 129.

[2] Sv. Jožefmarija, *Pisma 2*, št. 10.

[3] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 9. 1. 2018, št. 6.

[4] Sv. Jožefmarija, Zapiski njegovih besed, citirano v: E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, Rialp, Madrid 2013, 3. zvezek, str. 165.

[5] Prim. sv. Jožefmarija, *Brazda*, št. 502.

[6] Sv. Jožefmarija, *Pisma 36*, št. 38; citirano v: E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, 3. zvezek, str. 189–190.

[7] Sv. Tomaž Akvinski, *Summa Theologica*, I, q. 38, a. 2, resp.

[8] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 48.

[9] Sv. Jožefmarija, Zapiski meditacije, 19. 3. 1968. Citirano v: J. Echevarría, *Vivir la Santa Misa*, Rialp, Madrid 2010, str. 17.

[10] Sv. Jožefmarija, Zapiski nagovora, 27. 5. 1962.

[11] Sv. Jožefmarija, *Pisma 3*, št. 4.

Javier del Castillo

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/zelo-cloveski-zelo-bozji-7-
nase-delo-bozji-kvas/](https://opusdei.org/sl-si/article/zelo-cloveski-zelo-bozji-7-nase-delo-bozji-kvas/) (6. Apr. 2025)